

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (siedma komora)

zo 14. júna 2017*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami — Nariadenie (EÚ) č. 1308/2013 — Článok 78 a príloha VII časť III — Rozhodnutie 2010/791/EÚ — Vymedzenia pojmov, označenia a obchodné názvy — ‚Mlieko‘ a ‚mliečne výrobky‘ — Názvy používané pri reklame a uvádzaní čisto rastlinných potravín na trh“

Vo veci C-422/16,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Landgericht Trier (Krajinský súd Trier, Nemecko) z 28. júla 2016 a doručený Súdnemu dvoru 1. augusta 2016, ktorý súvisí s konaním:

Verband Sozialer Wettbewerb eV

proti

TofuTown.com GmbH,

SÚDNY DVOR (siedma komora),

v zložení: predsedníčka siedmej komory A. Prechal, sudcovia A. Rosas a E. Jarašiūnas (spravodajca),

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- TofuTown.com GmbH, v zastúpení: M. Beuger, Rechtsanwalt,
- nemecká vláda, v zastúpení: K. Stranz a T. Henze, splnomocnení zástupcovia,
- grécka vláda, v zastúpení: G. Kanellopoulos a O. Tsirkinidou, splnomocnení zástupcovia,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci P. Gentili, avvocato dello Stato,
- Európska komisia, v zastúpení: A. X. P. Lewis a D. Triantafyllou, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 78 ods. 2 a prílohy VII časti III bodov 1 a 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 671).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi združením Verband Sozialer Wettbewerb eV (ďalej len „VSW“) a spoločnosťou TofuTown.com GmbH (ďalej len „TofuTown“) vo veci žaloby o zdržanie sa konania.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie č. 1308/2013

- 3 Odôvodnenia 64 a 76 nariadenia č. 1308/2013 uvádzajú:

„(64) Uplatňovanie noriem pre uvádzanie poľnohospodárskych výrobkov na trh môže prispieť k zlepšeniu hospodárskych podmienok výroby uvedených výrobkov a ich uvádzania na trh a ich kvality. Uplatňovanie takýchto noriem je preto v záujme výrobcov, obchodníkov a spotrebiteľov.

...

(76) V prípade určitých sektorov a výrobkov sú vymedzenia pojmov, označenia a obchodné názvy dôležitým prvkom na stanovenie podmienok hospodárskej súťaže. Z toho dôvodu je vhodné ustanoviť pre uvedené sektory a/alebo výrobky vymedzenie pojmov, označenia a obchodné názvy, ktoré by sa mali používať výhradne v Únii pri uvádzaní výrobkov spĺňajúcich zodpovedajúce požiadavky.“
- 4 Uvedené nariadenie vo svojej časti II týkajúcej sa vnútorného trhu obsahuje hlavu II, ktorá upravuje pravidlá týkajúce sa uvádzania výrobkov na trh a organizácií výrobcov. Pododdiel 2 oddielu 1 kapitoly I tejto hlavy nesie názov „Obchodné normy podľa jednotlivých sektorov alebo výrobkov“ a zahŕňa články 74 až 83 tohto istého nariadenia.
- 5 Článok 78 nariadenia č. 1308/2013 s názvom „Vymedzenia pojmov, označenia a obchodné názvy v prípade určitých sektorov a výrobkov“ stanovuje:

„1. Okrem uplatniteľných obchodných noriem sa vymedzenia pojmov, označenia a obchodné názvy ustanovené v prílohe VII uplatňujú, keď je to vhodné, na tieto sektory alebo výrobky:

...

c) mlieko a mliečne výrobky určené na ľudskú spotrebu;

...

2. Vymedzenia pojmov, označenia alebo obchodné názvy ustanovené v prílohe VII sa v Únii môžu používať len pri uvádzaní výrobku na trh, ktorý vyhovuje zodpovedajúcim požiadavkám ustanoveným v uvedenej prílohe.

3. Komisia je splnomocnená prijímať... delegované akty, ktoré sa týkajú úprav, odchýlok alebo výnimiek týkajúcich sa vymedzenia pojmov a obchodných názvov ustanovených v prílohe [VII]. Uvedené delegované akty sa prísne obmedzia len na dokázané potreby, ktoré sú výsledkom vyvíjajúceho sa spotrebiteľského dopytu, technického pokroku, alebo na potrebu inovácie výrobkov.

...

5. S cieľom zohľadniť očakávania spotrebiteľov a vývoj trhu s mliečnymi výrobkami je Komisia splnomocnená... prijímať delegované akty, ktorými sa určia mliečne výrobky, pre ktoré sa uvádza druh zvieratá, od ktorého mlieko pochádza, [na trh], ak sa nejedná o hovädzí dobytok, a ktorými sa stanovujú potrebné pravidlá.“

6 Pododdiel 5 časti II hlavy II kapitoly I oddielu 1 nariadenia č. 1308/2013 nesie názov „Spoločné ustanovenia“. Článok 91 tohto nariadenia, ktorý sa nachádza v uvedenom pododdieli 5, spresňuje:

„Komisia môže prijať vykonávacie akty, ktorými:

a) zostaví zoznam mlieka a mliečnych výrobkov uvedených v prílohe VII časti III bode 5 druhom odseku... na základe orientačných zoznamov výrobkov, ktoré členské štáty na svojom území považujú za zodpovedajúce uveden[ému] ustanoveni[u], a ktoré členské štáty zašlú Komisii;

...“

7 Príloha VII uvedeného nariadenia nesie názov „Vymedzenie pojmov, označenia a obchodné názvy výrobkov uvedených v článku 78“. Vo svojom úvodnom odseku táto príloha spresňuje, že na účely tejto prílohy „obchodný názov“ znamená najmä „názov potraviny v zmysle článku 17 nariadenia [Európskeho parlamentu a Rady] (EÚ) č. 1169/2011 [z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (Ú. v. EÚ L 304, 2011, s. 18)]“.

8 Časť III tejto prílohy VII nesie názov „Mlieko a mliečne výrobky“. Stanovuje:

„1. ‚Mlieko‘ je výhradne bežný výlučok mliečnych žliaz cicavcov získaný z jedného alebo viacerých dojení bez toho, aby sa doň niečo pridávalo alebo sa z neho niečo odoberalo.

Pojem ‚mlieko‘ však možno používať:

- a) pri mlieku spracovanom bez toho, aby sa zmenilo jeho zloženie, alebo pri mlieku, ktorého obsah tuku je normalizovaný...;
- b) v spojení so slovom alebo slovami na označenie druhu, triedy, pôvodu a/alebo zamýšľaného spôsobu použitia takého mlieka alebo na opis fyzikálneho ošetrenia alebo úpravy zloženia, ktorým sa mlieko podrobilo, za predpokladu, že takáto úprava sa obmedzuje na pridanie a/alebo odobratie prirodzených zložiek mlieka.

2. Na účely tejto časti sú ‚mliečne výrobky‘ výrobky získané výlučne z mlieka, pričom sa môžu pridávať látky potrebné na ich výrobu, pokiaľ sa tieto látky nepoužívajú ako úplná alebo čiastočná náhrada akejkoľvek mliečnej zložky.

Výlučne pre mliečne výrobky sa vyhradzujú:

- a) tieto názvy používané vo všetkých fázach uvádzania na trh:

- i) srvátka;
- ii) smotana;
- iii) maslo;
- iv) cmar;

...

- viii) syr;
- ix) jogurt;

...

- b) názvy v zmysle... článku 17 [nariadenia č. 1169/2011] skutočne používané pri mliečnych výrobkoch.

3. Pojem ‚mlieko‘ a názvy mliečnych výrobkov sa môžu používať aj v spojení so slovom alebo slovami na označenie zložených výrobkov, ktorých žiadna časť sa nepoužíva ani sa neplánuje používať ako náhrada mliečnej zložky, pričom mlieko alebo mliečny výrobok je ich základnou časťou, a to v zmysle množstva ako aj charakteristiky daného výrobku.
4. Pokiaľ ide o mlieko, ak sa nejedná o hovädzí dobytok, uvádza sa druh zvieratá, od ktorého mlieko pochádza.
5. Označenia uvedené v bodoch 1, 2 a 3 sa nesmú použiť pre žiaden iný výrobok, ako výrobky uvedené v danom bode.

Toto ustanovenie sa však neuplatňuje na označenie výrobkov, ktorých presná povaha vyplýva jasne z tradičného používania a/alebo keď sa označenia jasne používajú na opis charakteristickej vlastnosti výrobku.

6. Pokiaľ ide o iné výrobky, ako sú výrobky uvedené v bodoch 1, 2 a 3 tejto časti, nesmie sa použiť žiadne označenie, obchodný dokument, reklamný materiál ani iná forma reklamy,... ani žiadna iná forma prezentácie, ktorou sa tvrdí, z ktorej vyplýva alebo ktorá navodzuje dojem, že ide o mliečny výrobok.

...“

9. Ustanovenia časti III prílohy VII nariadenia č. 1308/2013 bez podstatných zmien preberajú ustanovenia, ktoré sa predtým nachádzali v prílohe XII nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) (Ú. v. EÚ, L 299, 2007, s. 1), ktorá bez podstatných zmien prebrala ustanovenia nariadenia Rady (EHS) č. 1898/87 z 2. júla 1987 o ochrane označovania používaného pri obchodovaní s mliekom a mliečnymi výrobkami (Ú. v. ES L 182, 1987, s. 36; Mim. vyd. 03/007, s. 247).

Rozhodnutie 2010/791/EÚ

- 10 Podľa svojho článku 1 rozhodnutie Komisie 2010/791/EÚ z 20. decembra 2010 obsahujúce zoznam výrobkov uvedených v bode III ods. 1 druhom pododseku prílohy XII k nariadeniu Rady (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 336, 2010, s. 55) uvádza vo svojej prílohe I výrobky, ktoré zodpovedajú na území Únie výrobkom uvedeným v tomto ustanovení.
- 11 Odôvodnenie 3 tejto rozhodnutia spresňuje:
- „Členské štáty musia oznámiť Komisii orientačné zoznamy výrobkov, o ktorých si myslia, že na ich vlastných územiach spĺňajú kritériá pre výnimku... Tento zoznam by mal obsahovať názvy príslušných výrobkov podľa ich tradičného používania v rôznych jazykoch Únie, aby sa tieto názvy stali použiteľnými vo všetkých členských štátoch...“
- 12 V súlade s článkom 230 ods. 1 prvým pododsekom a ods. 2 nariadenia č. 1308/2013, nariadenie č. 1234/2007 bolo zrušené týmto prvým uvedeným nariadením a odkazy na nariadenie č. 1234/2007 sa považujú za odkazy na nariadenie č. 1308/2013. Rozhodnutie 2010/791 už teda uvádza zoznam výrobkov uvedených v prílohe VII časti III bode 5 druhom odseku tohto posledného uvedeného nariadenia.

Nariadenie č. 1169/2011

- 13 Článok 17 nariadenia č. 1169/2011 nazvaný „Názov potraviny“ vo svojom odseku 1 stanovuje:
- „Názov potraviny je jej názov podľa právnych predpisov. Ak takýto názov neexistuje, názov potraviny je jej zaužívaný názov, alebo ak neexistuje zaužívaný názov alebo sa zaužívaný názov nepoužíva, uvádza sa opisný názov potraviny.“

Nemecké právo

- 14 Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (zákon o nekalej hospodárskej súťaži) vo svojom znení uplatniteľnom na spor vo veci samej v § 3a stanovuje:
- „Každý, kto poruší ustanovenie zákona, ktoré okrem iného upravuje konanie na trhu v záujme subjektov na trhu, dopúšťa sa nekalej hospodárskej súťaže, ak porušenie svojou povahou citeľne obmedzuje záujmy spotrebiteľov, iných subjektov na trhu alebo konkurentov.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 15 VSW je nemecké združenie, ktorého úlohou je predovšetkým bojovať proti nekalej hospodárskej súťaži. TofuTown je spoločnosť, ktorá vyrába a uvádza vegetariánske/vegánske potraviny na trh. Propaguje a uvádza čisto rastlinné výrobky na trh pod označeniami „Soyatoo tofu-maslo“, „rastlinný syr“, „Veggie-Cheese“, „Cream“ a pod ďalšími podobnými označeniami.
- 16 Keďže VSW usúdilo, že reklama týchto čisto rastlinných výrobkov zo strany TofuTown je v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže, podalo proti tejto spoločnosti žalobu o zdržanie sa konania na Landgericht Trier (Krajinský súd Trier, Nemecko) s tvrdením, že bol porušený § 3a zákona o nekalej hospodárskej súťaži v spojení s prílohou VII časťou III bodmi 1 a 2 a článkom 78 nariadenia č. 1308/2013.

- 17 Tofutown sa bráni, že jej reklama týkajúca sa rastlinných výrobkov pod predmetnými označeniami nie je v rozpore s týmito ustanoveniami práva Únie jednak preto, lebo spôsob, akým spotrebiteľ vníma tieto označenia, sa za posledné roky značne zmenil a jednak preto, lebo názvy ako „maslo“ alebo „cream“ nepoužíva oddelene, ale vždy v spojení s výrazom odkazujúcim na rastlinný pôvod dotknutých výrobkov, ako napríklad „tofu-maslo“ či „Rice Spray Cream“.
- 18 Vnútroštátny súd odkazuje na rozsudok zo 16. decembra 1999, UDL (C-101/98, EU:C:1999:615), v ktorom Súdny dvor v podstate rozhodol, že nariadenie č. 1898/87 bráni používaniu názvu „syr“ pre mliečne výrobky, v ktorých bol mliečny tuk nahradený rastlinným tukom, hoci je toto označenie doplnené o opisné údaje. Kladie si však ešte otázku v súvislosti s výkladom, ktorý treba dať článku 78 nariadenia č. 1308/2013 v spojení s prílohou VII časťou III bodmi 1 a 2 tohto nariadenia, aby mohol vyriešiť spor, o ktorom rozhoduje.
- 19 Za týchto podmienok Landgericht Trier (Krajinský súd Trier) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Možno článok 78 ods. 2 nariadenia č. 1308/2013 vykladať v tom zmysle, že vymedzenia pojmov, označenia alebo obchodné názvy stanovené v prílohe VII nemusia spĺňať zodpovedajúce požiadavky definované v uvedenej prílohe, ak sú tieto vymedzenia pojmov, označenia alebo obchodné názvy doplnené o vysvetľujúce alebo opisné výrazy (ako napríklad ‚tofu-maslo‘ pre čisto rastlinný výrobok)?
2. Má sa príloha VII časť III bod 1. nariadenia č. 1308/2013 chápať v tom zmysle, že pod označením ‚mlieko‘ sa výhradne rozumie bežný výlučok mliečnych žliaz cicavcov získaný z jedného alebo viacerých dojení bez toho, aby sa doň niečo pridávalo alebo sa z neho niečo odoberalo, alebo sa toto označenie môže tiež používať aj pre rastlinné (vegánske) výrobky pri ich uvádzaní na trh, ak sa prípadne doplnia vysvetľujúce výrazy ako napríklad ‚sójové mlieko‘?
3. Má sa príloha VII časť III bod 2 k článku 78 nariadenia č. 1308/2013 vykladať v tom zmysle, že názvy, ktoré sú podrobne vymedzené v bode 2 písm. a), najmä ‚srvátka‘, ‚smotana‘ [‚Rahm‘ v nemeckom jazyku], ‚maslo‘, ‚cmar‘, ‚syr‘, ‚jogurt‘ alebo pojem ‚šľahačka‘ [‚Sahne‘ v nemeckom jazyku], sú výlučne vyhradené pre mliečne výrobky, alebo do rozsahu pôsobnosti prílohy VII časti III bodu 2 nariadenia č. 1308/2013 môžu patriť aj čisto rastlinné/vegánske výrobky, ktoré boli vyrobené bez (živočíšneho) mlieka?“

O prejudiciálnych otázkach

- 20 Svojimi tromi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 78 ods. 2 a príloha VII časť III nariadenia č. 1308/2013 vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby sa názov „mlieko“ a názvy, ktoré toto nariadenie výlučne vyhradzuje pre mliečne výrobky, používali na označenie čisto rastlinného výrobku pri jeho uvádzaní na trh alebo reklame, a to aj v prípade, že tieto označenia sú doplnené vysvetľujúcimi alebo opisnými výrazmi poukazujúcimi na rastlinný pôvod dotknutého výrobku.
- 21 Podľa článku 78 ods. 2 uvedeného nariadenia vymedzenia pojmov, označenia alebo obchodné názvy stanovené v prílohe VII sa v Únii môžu používať len pri uvádzaní výrobku na trh, ktorý vyhovuje zodpovedajúcim požiadavkám stanoveným v uvedenej prílohe.
- 22 Časť III tejto prílohy VII sa týka mlieka a mliečnych výrobkov. Pokiaľ ide o mlieko, táto časť v bode 1 prvom odseku stanovuje, že názov „mlieko“ je „výhradne bežný výlučok mliečnych žliaz cicavcov získaný z jedného alebo viacerých dojení bez toho, aby sa doň niečo pridávalo alebo sa z neho niečo odoberalo“. Druhý odsek tohto bodu však v písmene a) spresňuje, že pojem „mlieko“ možno používať pri mlieku spracovanom bez toho, aby sa zmenilo jeho zloženie, alebo pri mlieku, ktorého obsah tuku

[bol normalizovaný]..., a v písmene b) že tento pojem možno používať „v spojení so slovom alebo slovami na označenie druhu, triedy, pôvodu a/alebo zamýšľaného spôsobu použitia takého mlieka alebo na opis fyzikálneho ošetrenia alebo úpravy zloženia, ktorým sa mlieko podrobilo, za predpokladu, že takáto úprava sa obmedzuje na pridanie a/alebo odobratie prirodzených zložiek mlieka“.

- 23 Zo znenia tohto bodu 1 jasne teda vyplýva, že pojem „mlieko“ v zásade nemôže byť podľa právnych predpisov používané na označenie čisto rastlinného výrobku, pretože mlieko v zmysle tohto ustanovenia je výrobok živočíšneho pôvodu, čo vyplýva aj z prílohy VII časti III bodu 4 nariadenia č. 1308/2013, ktorý, pokiaľ ide o mlieko, stanovuje, že ak sa nejedná o hovädzí dobytok, uvádza sa druh zvieratá, od ktorého mlieko pochádza, ako aj z článku 78 ods. 5 tohto nariadenia, ktorý splnomocňuje Komisiu prijímať delegované akty, ktorými sa určia mliečne výrobky, pre ktoré sa uvádza druh zvieratá, od ktorého mlieko pochádza, ak sa nejedná o hovädzí dobytok.
- 24 Okrem toho z tohto znenia vyplýva, že vysvetľujúce či opisné výrazy na účely uvedenia rastlinného pôvodu dotknutého výrobku, akým je „sója“ alebo „tofu“ vo veci samej, nespádajú pod výrazy, ktoré možno používať v spojení s označením „mlieko“ podľa uvedeného bodu 1 druhého odseku písm. b), pretože úpravy zloženia mlieka, ktoré možno vyznačiť doplnujúcimi výrazmi, sa podľa tohto ustanovenia obmedzujú len na pridanie a/alebo odobratie prirodzených zložiek mlieka, čo nezahŕňa úplne nahradenie mlieka čisto rastlinným výrobkom.
- 25 Pokiaľ ide o mliečne výrobky, príloha VII časť III bod 2 nariadenia č. 1308/2013 vo svojom prvom odseku uvádza, že „mliečne výrobky“ sú „výrobky získané výhradne z mlieka, pričom sa môžu pridávať ďalšie látky potrebné pri ich výrobe, pokiaľ sa tieto látky nepoužívajú ako úplná alebo čiastočná náhrada akejkoľvek mliečnej zložky“. Druhý odsek tohto bodu navyše spresňuje, že „pre mliečne výrobky sa výlučne“ vyhradzuje jednak názvy používané vo všetkých fázach uvádzania na trh, ktoré sú taxatívne vymedzené v tomto ustanovení písm. a), pričom uvedené vymedzenie zahŕňa označenia „srvátka“, „smotana“, „maslo“, „cmar“, „syr“ a „jogurt“, a jednak najmä názvy v zmysle článku 17 nariadenia č. 1169/2011 „skutočne používané pri mliečnych výrobkoch“.
- 26 Zo znenia tohto bodu 2 teda vyplýva, že vzhľadom na to, že „mliečny výrobok“ pochádza výlučne z mlieka, musí obsahovať jeho základné zložky. V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že mliečny výrobok, v ktorom bola niektorá základná zložka mlieka nahradená, a to hoci len čiastočne, nemôže byť označený niektorým názvom uvedeným v prílohe VII časti III bode 2 druhom odseku písm. a) nariadenia č. 1308/2013 (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. decembra 1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, body 20 až 22). O to viac to v zásade platí aj v prípade čisto rastlinného výrobku, pretože takýto výrobok v podstate neobsahuje nijakú základnú zložku mlieka.
- 27 Z toho dôvodu názvy vymedzené v prílohe VII časti III bode 2 druhom odseku písm. a) uvedeného nariadenia, akými sú „srvátka“, „smotana“, „maslo“, „cmar“, „syr“ a „jogurt“, ktoré uviedol vnútroštátny súd, v zásade nemožno podľa právneho predpisu použiť na označenie čisto rastlinného výrobku.
- 28 Rovnaký zákaz platí na základe prílohy VII časti III bodu 2 druhého odseku písm. b) toho istého nariadenia pre názvy v zmysle článku 17 nariadenia č. 1169/2011, ktoré sú skutočne používané pri mliečnych výrobkoch. V tejto súvislosti možno pripomenúť, že podľa tohto článku 17 ods. 1 názov potraviny je jej názov podľa právnych predpisov, alebo ak takýto názov neexistuje, jej zaužívaný názov, alebo ak neexistuje zaužívaný názov alebo sa zaužívaný názov nepoužíva, uvádza sa opisný názov potraviny.
- 29 Hoci sa výraz „Sahne“ v nemeckom jazyku – ktorý vnútroštátny súd vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania odlíšil od výrazu „Rahm“, ktorý sa nachádza v prílohe VII časti III bode 2 druhom odseku písm. a) bode ii) nariadenia č. 1308/2013 – podobne ako výraz „chantilly (šľahačka)“

vo francúzskom jazyku nenachádza medzi názvami mliečnych výrobkov vymedzenými v prílohe VII časti III bode 2 druhom odseku písm. a) nariadenia č. 1308/2013, nič to nemení na skutočnosti, že tento výraz označuje smotanu, ktorá môže byť vyšľahaná alebo vytrepaná.

- 30 Ide teda o názov v zmysle článku 17 nariadenia č. 1169/2011, ktorý sa skutočne používa na označenie mliečneho výrobku. Z toho dôvodu uvedený výraz už v zásade nemožno podľa právnych predpisov použiť na označenie čisto rastlinného výrobku.
- 31 Pokiaľ ide o prípadnú relevantnosť na účely posúdenia zákonnosti používania názvu „mlieko“ alebo názvov, ktoré nariadenie č. 1308/2013 výlučne vyhradzuje pre mliečne výrobky, na označenie čisto rastlinného výrobku, doplnenia vysvetľujúcich a opisných výrazov na uvedenie rastlinného pôvodu dotknutého výrobku, akým je „sója“ alebo „tofu“, ktoré uviedol vnútroštátny súd, treba uviesť, že príloha VII časť III bod 3 tohto nariadenia stanovuje, že „pojem ‚mlieko‘ a názvy mliečnych výrobkov sa môžu používať aj v spojení so slovom alebo slovami na označenie zložených výrobkov, ktorých žiadna časť sa nepoužíva ani sa neplánuje používať ako náhrada mliečnej zložky, pričom mlieko alebo mliečny výrobok je ich základnou časťou, a to v zmysle množstva alebo charakteristiky daného výrobku“.
- 32 Čisto rastlinné výrobky však tieto podmienky nespĺňajú, keďže tieto výrobky neobsahujú ani mlieko ani mliečny výrobok. Uvedený bod 3 nemôže teda slúžiť ako základ na zákonné použitie názvu „mlieko“ alebo názvov výlučne vyhradených mliečnym výrobkom v spojení s jedným alebo viacerými vysvetľujúcimi alebo opisnými výrazmi, ktoré poukazujú na rastlinný pôvod dotknutého výrobku, na účely označenia čisto rastlinného výrobku.
- 33 Navyše hoci podľa prílohy VII časti III bodu 5 prvého odseku nariadenia č. 1308/2013 označenia uvedené v bodoch 1, 2 a 3 tejto časti III sa nesmú použiť pre žiaden iný výrobok, než sú výrobky uvedené v danom bode, druhý odsek tohto bodu 5 stanovuje, že tento prvý odsek „sa však neuplatňuje na označenie výrobkov, ktorých presná povaha vyplýva jasne z tradičného používania a/alebo keď sa označenia jasne používajú na opis charakteristickej vlastnosti výrobku“.
- 34 Zoznam výrobkov, na ktoré sa toto posledné uvedené ustanovenie vzťahuje, bol podľa článku 121 písm. b) bodu i) nariadenia č. 1234/2007, ktorý sa v podstate stal článkom 91 prvým odsekom písm. a) nariadenia č. 1308/2013, prijatý v prílohe rozhodnutia 2010/791. Výnimka stanovená v tomto druhom odseku sa preto vzťahuje len na výrobky, ktoré sú vymedzené v tejto prílohe.
- 35 V prejednávanej veci treba uviesť, že v tomto zozname sa nenachádza sója ani tofu.
- 36 Navyše hoci uvedený zoznam vo francúzskom jazyku uvádza výrobok označený ako „crème de riz (ryžová smotana)“, v anglickom jazyku neuvádza výrobok označený ako „rice spray cream“, v prípade ktorého vnútroštátny súd uviedol, že ide o jeden z dotknutých výrobkov vo veci samej, ani výrobok označený ako „rice cream“. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že z odôvodnenia 3 rozhodnutia 2010/791 v podstate vyplýva, že na zozname, ktorý toto rozhodnutie stanovuje, sa nachádzajú výrobky, o ktorých si členské štáty myslia, že na ich vlastných územiach spĺňajú kritériá stanovené prílohou VII časťou III bodom 5 druhým odsekom nariadenia č. 1308/2013, a že názvy príslušných výrobkov sú uvedené podľa ich tradičného používania v rôznych jazykoch Únie. Z toho dôvodu skutočnosť, že v prípade názvu „crème de riz (ryžová smotana)“ vo francúzskom jazyku bolo uznané, že ide o názov, ktorý spĺňa uvedené kritériá, neznamena, že názov „rice cream“ ich spĺňa.
- 37 Okrem toho treba uviesť, že z uvedeného zoznamu vyplýva, že použitie výrazu „cream“ v názve výrobku spolu s doplňujúcim výrazom je povolené len za určitých podmienok, najmä na účely označenia liehových nápojov alebo polievok, pričom sa zdá, že ani jedna z týchto podmienok nie je splnená pre dotknuté označenie, akým je „rice spray cream“ vo veci samej. Takisto hoci je používanie výrazu „creamed“ s označením rastlinného výrobku povolené, je to len v prípade, ak „výraz ‚creamed‘ označuje charakteristickú textúru výrobku“.

- 38 Zdá sa teda, že ani jeden z výrobkov, ktoré vnútroštátny súd uviedol ako príklad, sa nenachádza na uvedenom zozname, a že ani na jeden názov, ktorý tento súd uvádza, sa nevzťahuje výnimka stanovená v prílohe VII časti III bode 5 druhom odseku nariadenia č. 1308/2013, pričom však vnútroštátny súd musí preskúmať, či je to tak v prípade každého dotknutého výrobku vo veci samej.
- 39 Navyše článok 78 ods. 3 nariadenia č. 1308/2013 stanovuje, že na to, aby sa odpovedalo na dokázané potreby, ktoré sú výsledkom vyvíjajúceho sa spotrebiteľského dopytu, technického pokroku, alebo na potrebu inovácie výrobkov, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty, ktoré sa týkajú úprav, odchýlok alebo výnimiek týkajúcich sa vymedzenia pojmov a obchodných názvov stanovených v prílohe VII tohto nariadenia. Takýto akt však dodnes neprijala, pokiaľ ide o vymedzenie pojmov a obchodné názvy mlieka a mliečnych výrobkov.
- 40 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že názov „mlieko“ a názvy, ktoré sú výlučne vyhradené pre mliečne výrobky, nemôžu byť podľa právnych predpisov použité na označenie čisto rastlinného výrobku, okrem prípadu, že sa tento výrobok nachádza na zozname stanovenom v prílohe I rozhodnutia 2010/791, pričom pridanie vysvetľujúcich a opisných výrazov poukazujúcich na rastlinný pôvod dotknutého výrobku vo veci samej nemá vplyv na tento zákaz (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. decembra 1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, body 25 až 28).
- 41 Okrem toho zo znenia článku 78 ods. 2 v spojení s prílohou VII časťou III bodom 6 prvým odsekom nariadenia č. 1308/2013 vyplýva, že tento zákaz platí tak pre uvádzanie na trh, ako aj pre reklamu.
- 42 Na rozdiel od toho, čo tvrdí TofuTown, výklad uvedený v bodoch 40 a 41 tohto rozsudku potvrdzujú ciele uvedeného nariadenia a nie je v rozpore ani so zásadou proporcionality, ani zásadou rovnosti zaobchádzania.
- 43 Ako teda vyplýva z odôvodnení 64 a 76 tohto istého nariadenia, ciele sledované dotknutými ustanoveniami konkrétne spočívajú v zlepšení hospodárskych podmienok výroby uvedených výrobkov a ich uvádzania na trh a ich kvality v záujme výrobcov, obchodníkov a spotrebiteľov, a v ochrane spotrebiteľov a zachovaní podmienok hospodárskej súťaže. Tieto ustanovenia pritom v rozsahu, v akom stanovujú, že len výrobky, ktoré spĺňajú požiadavky, ktoré tieto ustanovenia ukladajú, môžu byť označené názvom „mlieko“ a názvami výlučne vyhradenými pre mliečne výrobky, a to i keď tieto názvy nie sú doplnené vysvetľujúcimi alebo opisnými výrazmi, o aké ide vo veci samej, prispievajú k dosiahnutiu týchto cieľov.
- 44 V prípade neexistencie takéhoto obmedzenia by tieto názvy už totiž neumožňovali s určitosťou identifikovať výrobky, ktoré vykazujú osobitné vlastnosti súvisiace s prirodzeným zložením živočíšneho mlieka, čo by bolo v rozpore s ochranou spotrebiteľov z dôvodu nebezpečenstva zámieny, ktoré by vzniklo. Bolo by to tiež v rozpore s cieľom spočívajúcim v zlepšení hospodárskych podmienok výroby „mlieka“ a „mliečnych výrobkov“ a ich uvádzania na trh a ich kvality.
- 45 Pokiaľ ide o zásadu proporcionality, táto zásada si vyžaduje, aby akty inštitúcií Únie boli primerané na dosiahnutie legitímnych cieľov sledovaných predmetnou právnou úpravou a nešli nad rámec toho, čo je potrebné na uskutočnenie týchto cieľov, pričom pokiaľ sa ponúka výber medzi viacerými primeranými opatreniami, je potrebné prikloniť sa k najmenej obmedzujúcemu opatreniu a spôsobené ťažkosti nesmú byť neprimerané vo vzťahu k sledovaným cieľom (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. decembra 1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, bod 30, ako aj zo 17. marca 2011, AJD Tuna, C-221/09, EU:C:2011:153, bod 79 a citovanú judikatúru).
- 46 Keďže normotvorca Únie má v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky širokú mieru voľnej úvahy zodpovedajúcu politickej zodpovednosti, ktorú mu priznávajú články 40 až 43 ZFEÚ, iba zjavná neprimeranosť opatrenia, ktoré bolo vydané v tejto oblasti, vo vzťahu k cieľu, ktorý chce príslušná

inštitúcia dosiahnuť, môže mať vplyv na zákonnosť takého opatrenia (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. decembra 1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, bod 31, ako aj zo 17. októbra 2013, Schaible, C-101/12, EU:C:2013:661, bod 48).

- 47 V prejednávanej veci, ako už bolo uvedené v bode 43 tohto rozsudku, ustanovenia, ktorých výklad vnútroštátny súd požaduje, majú prispievať k zlepšeniu hospodárskych podmienok výroby dotknutých výrobkov a ich uvádzania na trh a ich kvality, k ochrane spotrebiteľov, ako aj zachovaniu podmienok hospodárskej súťaže.
- 48 Skutočnosť, že používať názov „mlieko“ a názvy výlučne vyhradené mliečnym výrobkom pri ich uvádzaní na trh a reklame môžu len výrobky, ktoré spĺňajú požiadavky stanovené prílohou VII časťou III nariadenia č. 1308/2013, zaručuje najmä výrobcom uvedených výrobkov nenarušené podmienky hospodárskej súťaže, a ich spotrebiteľom, že výrobky označené uvedenými názvami zodpovedajú rovnakým normám kvality, pričom ich chránia pred každou zámenou, čo sa týka zloženia výrobkov, ktoré si chcú kúpiť. Dotknuté ustanovenia sú teda vhodné na dosiahnutie týchto cieľov. Okrem toho nejdú nad rámec toho, čo je potrebné na ich dosiahnutie, pretože pridanie opisných alebo vysvetľujúcich výrazov k uvedeným názvom na označenie výrobkov, ktoré nespĺňajú uvedené požiadavky, nemôžu, ako už rozhodol Súdny dvor, s určitosťou zabrániť akémukoľvek nebezpečenstvu zámeny vo vnímaní spotrebiteľa. Dotknuté ustanovenia preto nie sú v rozpore so zásadou proporcionality (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. decembra 1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, body 32 až 34).
- 49 Pokiaľ ide o zásadu rovnosti zaobchádzania, tá si vyžaduje, aby sa porovnateľné situácie neposudzovali rozdielne a rozdielne situácie neposudzovali rovnako, ak takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené (rozsudok zo 6. decembra 2005, ABNA a i., C-453/03, C-11/04, C-12/04 a C-194/04, EU:C:2005:741, bod 63, ako aj v tomto zmysle rozsudok z 30. júna 2016, Lidl, C-134/15, EU:C:2016:498, bod 46).
- 50 V prejednávanej veci nemožno o skutočnosti, že výrobcovia vegetariánskych či vegánskych náhrad mäsa alebo rýb podľa TofuTown nepodliehajú pri používaní obchodných názvov obmedzeniam porovnateľným s obmedzeniami, ktorým podliehajú výrobcovia vegetariánskych alebo vegánskych náhrad mlieka alebo mliečnych výrobkov na základe prílohy VII časti III nariadenia č. 1308/2013, tvrdiť, že je v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania.
- 51 Každý sektor spoločnej organizácie trhov pre poľnohospodárske výrobky stanovenej uvedeným nariadením totiž obsahuje osobitosti, ktoré sú preň charakteristické. Porovnanie technických mechanizmov použitých pre právnu úpravu rôznych sektorov trhu nemôže preto predstavovať platný základ na preukázanie výhrady spočívajúcej v nerovnakom zaobchádzaní s odlišnými výrobkami, ktoré podliehajú rôznym pravidlám (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. októbra 1982, Lion i., 292/81 a 293/81, EU:C:1982:375, bod 24, ako aj z 30. júna 2016, Lidl, C-134/15, EU:C:2016:498, bod 49). Mlieko a mliečne výrobky pritom patria do odlišného sektora, než sú sektory jednotlivých druhov mäsa, ako aj sektor rybárskych výrobkov, na ktoré sa vzťahuje aj iná spoločná organizácia trhov.
- 52 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položené otázky odpovedať, že článok 78 ods. 2 a príloha VII časť III nariadenia č. 1308/2013 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby sa názov „mlieko“ a názvy, ktoré toto nariadenie výlučne vyhradzuje pre mliečne výrobky, používali na označenie čisto rastlinného výrobku pri jeho uvádzaní na trh alebo reklame, a to aj v prípade, že tieto označenia sú doplnené vysvetľujúcimi alebo opisnými výrazmi poukazujúcimi na rastlinný pôvod dotknutého výrobku, okrem prípadu, že sa tento výrobok uvádza v prílohe I rozhodnutia 2010/791.

O trovách

- 53 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (siedma komora) rozhodol takto:

Článok 78 ods. 2 a príloha VII časť III nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007, sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby sa názov „mlieko“ a názvy, ktoré toto nariadenie výlučne vyhradzuje pre mliečne výrobky, používali na označenie čisto rastlinného výrobku pri jeho uvádzaní na trh alebo reklame, a to aj v prípade, že tieto označenia sú doplnené vysvetľujúcimi alebo opisnými výrazmi poukazujúcimi na rastlinný pôvod dotknutého výrobku, okrem prípadu, že sa tento výrobok uvádza v prílohe I rozhodnutia Komisie 2010/791/EÚ z 20. decembra 2010 obsahujúce zoznam výrobkov uvedených v bode III ods. 1 druhom pododseku prílohy XII k nariadeniu Rady (ES) č. 1234/2007.

Podpisy